

012791

STATUTELE
REUNIUNEI DOCENTÎLORU ROMANI
DE RELIGIUNEA GRECO-CATOLICA
DEIN TIENUTULU LUGOSIULUI
CU CENTRULU IN LUGOSIU.

IOANU WENCZELY SI FIU IN LUGOSIU

1893

STATUTELE

Reuniunii docentiloru români de religiunea greco-catolica dein tienutulu Lugosiului cu centrulu in Lugosiu.

Capu I.

Titlulu reuniunii.

§ 1.

Reuniunea pórta numele »Reuniunea docentiloru români de religiunea greco-catolica dein tienutulu Lugosiului.«

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Capu II.

Scopulu reuniunii.

§ 2.

Scopulu reuniunii este: inaintarea culturai poporului, prin inaltiarea scólci poporali la demnitatea ce-i compete. Si in specie inmultirea cunoscintiloru pedagogice, contribuitoare la promovarea instructiunii si educatiunii scólastece.

Capu III.

Medilócele conducátore la scopu.

§ 3.

Spre ajungerea acestui scopu reuniunea:

1. Va tiené in totu anulu celu pucinu un'a adunare generale publica, in care se voru tiené disertatiuni scien-

Cá membrii ordinari potu intrá respective la espres'a loru dorintia se potu dein partea reuniunei suscepe sí docentii pensionati, precum sí docentii privati prevediuti cu diploma de cualificatiune.

b) Membrii fundatori potu fi toti acei individi onesti de religiunea greco-catolica, fóra destinctiune de secsu, cari solvescu la fondulu reuniunei odata pentru totdeuna 10 fl. v. a.

c) Membrii onorari suntu persóne dein patria, cari s'au destinsu pre terenulu scientificu si scolasticu; acesti'a la recomandarea comitetului centrale sí aprobarea Veneratului Ordinariatu se alegu pre viétia in adunarile generali ale reuniunei; Esternii inse numai dupa aprobarea Inaltului guvernú regescu se potu alege de membri onorari.

d) Membrii ajutatori suntu acele persóne, cari concurgu in totu anulu celu pucinu cu 50 cr. la prosperarea reuniunei.

§ 5.

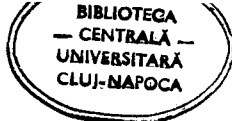
Toti docentii sí docentesele de religiunea gr. catolica de pre teritoriulu reuniunei, suntu deobligati amesuratu chiamarei loru a se face membrii ordinari ai reuniunei.

§ 6.

Membrii fundatori sí ajutatori se suscepú de atari, déca ei pre calea presidiului in persóna séu in scrisu séu prin unulu din membrii ordinari, sí descoperu voi'a in privinti'a aceast'a la comitetulu reuniunei, care apoi in siedinti'a sa procsima dace asupra susceperei, sí despre resultatu 'lu incunoscentiétza pre respectivulu prin unu estrasu protocolariu.

§ 7.

Reuniunea constituindu-se dein membrii sei ordinari

tifice, referitoare la educatiunea tinerimei atatu cea spirituala catu si cea corporala, precum si la inaintarea culturii poporului: se voru disertá. cestiuni pedagogice si didactice si de acele cari privescu desvoltarea si perfectionarea invetiamentului poporalu, si se voru tiené prelegeri de modelu dein studiale prescrise pentru scólele elementari. Unulu dintre medilócele pentru promovarea educatiunei poporului este si perfectionarea docentiloru in ínstri'a de casa, dupa cercustarile diferiteloru tienu-turi ale Diecesei.

2. Va incassá dela membrii reuniunei tacsele prescrise si alte oferte benevole.

3. Va infintia unu fondu asiá numitu: »Fondulu reuniunei docentiloru romani greco-catolici dein tienutulu Lugosiului« si pre acel'a 'lu va administrá cu receruta esactitate si conscientiositate; dein care va impartí ajutóre si premia aceloru docenti mireni, cari pre terenulu teoreticu si practiculu au escelatu; precum si stipendia la pruncii docentiloru cari voru documentá progresu laudabile in moralitate si in studia.

4. Va infintia si sustiené o biblioteca din opurile pedagogice cele mai alese pentru membrii sei.

Capu IV.

Membrii reuniunei.

§ 4.

Reuniunea se compune: dein membrii ordinari, fundatori, onorari si ajutatori.

a) Membrii ordinari dein oficiu suntu toti directorii si catecheti, apoi toti docentii si docentesele gr. catolice dela scólele poporali dein tienutulu Lugosiului, si au de a solvi in cass'a reuniunei un'a tacsu anuala de 1 florenu val. austr.

obligati in sensulu statuteloru, are se rectifice sî se tienă in evidentiă din anu in anu list'a membriloru sei. Aceia cari după constituirea reuniunei se asiédia cu locuinti'a pre teritoriulu acestei reuniuni, pentru susceperă loru de membrii au a se insinuă la presidiulu reuniunei.

§ 8.

Acelu membru ordinariu, care repasiesce dela carier'a docentala séu 'si stramuta pentru totdeun'a locuinti'a de pre teritoriulu reuniunei; déca nu 'si descopere voi'a sa la presidiulu reuniunei in scrisu despre remanerea sa de membru sî mai departe, incéta de a fi membrulu reuniunei, éra acel'a care s'a destituitu dein oficiulu seu docentale se considera de eschisu dein reuniune.

§ 9.

Acelu membru ordinariu, care are un'a portare necorespondiatóre carierei sale docentali, la propunerea Comiteturu motivata, adunarea generale prin majoritate de voturi secrete 'lu póte eschide séu totalu, séu pre anumu tempu dein sinulu reuniunei, standu respectivulu calea deschisa a apelá la Venerabilulu Ordinariatu. Celu ce incéta a fi membru alu reuniunei nu póte pretinde restituirea tacseloru deja solvite.

Capu V.

Drepturile si obligamentele membriloru reuniunei.

§ 10.

Membrii ordinari sî fundatori au dreptulu de a se presentá la adunarile generali si acolo a vorbí la obiectele puse la ordinea dilei, potu face motiuni, interpelatiuni, potu tiené disertatiuni respective prelegeri de modelu,

potu participá la alegerea oficialilor reuniunii sî potu fi alesi. Mai departe au dreptulu de a folosi bibliotecá reuniunii gratuitu sî intru tóte afacerile reuniunii au votu consultativu sî decisívu. Éra membrii noi pentru reuniune, pre calea comitetului centrale, potu recomandá, numai membrii cei ordinari.

§ 11.

Membrii onorari sî ajutatori au dreptulu de a se presentá la adunarile generali, a face propuneri, a tiené disertatiuni scientifique a folosi bibliotec'a reuniunii, sî in tóte afacerile reuniunii au votu consultativu.

§ 12.

Fiecare membru ordinariu sî ajutariu este indetoratu a solvi cu punctualitate tacs'a s'a anuale celu multu pana la adunarea generale.

Mai departe :

a) Membrii ordinari suntu deobligati a se presentá de tempuriu la adunarile generali.

b) Acei membrii ordinari cari voiescu despre un'a dein temeie desemnate decàtra comitetulu centrale a tiené disertatiuni respective prelegeri, au sè-si descopere vointi'a loru in ast'a privintia comitetului centralu, cu un'a luna inainte de adunarea generale.

c) La adunarile generali ale reuniunii, fiecare membru póte tiené disertatiuni séu prelegeri de proba despre tem'a ce insusi si o alege, déca despre aceast'a si va descoperi intentiunea s'a, sî respective sî va susterne operatulu séu comitetului centrale cu 2 luni inainte de adunarea generale, sî déca comitetulu i-va concede tienerea prelegeri de proba, despre ce respectivulu vá fi incunosciatu cu 2 septemani inainte de adunarea generale.

d) Fiecare membru ordinariu é deobligatu moral-

minte a elaborá cu diligintia disertatiunile sî prelegerile de proba, propuse dein partea comitetului reuniunii, déca s'au angagiatu la aceast'a, sî acele cu un'a luna inainte de adunarea generale pre calea presidiului are sè le sus-
térna comitetului centrale.

Capu VI.

Oficialii reuniunii sî comitetulu centrale.

§ 13.

Agendele reuniunii le conduce unu comitetu centrale, constatatoriu dein unu presiedinte, unu vicepresiedinte, 6 membrii, 2 notari, unu casariu, unu controloru, unu bibliotecariu sî unu avocat.

Cari toti se alegu in adunarile generali ale reuniunii dintre membrii ordinari sî fundatori—cu majoritate de voturi prin votisare secreta pre 3 ani.

Presiedintele ori vicepresiedintele, 3 membrii, unu notariu, cassariulu, controlorulu, bibliotecariulu sî advocatulu trebue sè fia dintre membrii cari au locuinti'a la centru in Lugosiu séu in giuru.

Capu VII.

Agendele oficialiloru reuniunii si a comitetului centrale.

§ 14.

Presiedintele reuniunii representa reuniunea facia de auctoritatfle basericesci sî civili, precum sî facia de privati; elu convóca adunarile de comitetu sî cele generali, presiediendu in acele sî déca voturile suntu egali, atunci decide votulu presiedintelui, asemnéza tóte spesele

sî ajutóriale încuvientiate de adunarea generale séu de comitetulu reuniunei; éra in casuri urgínte pre langa aplacidarea supletória din partea comitetului póte asemná dein cass'a reuniunei pana la 5 fl.; subscie si vidiméza deinpreuna cu unulu dintre notarii reuniunei, respective cu cassariulu tóte scriptele mai momentóse, precum protocólele, cuitantiele sî altele, conserva la sine sigilulu reuniunei sî se folosesce de elu in afacerile reuniunei, compune cu notariulu reuniunei in comunu relatiune detaiata despre activitatea sî starea reuniunei spirituale sî materiale, sî apoi dupa aprobarea ei dein partea comitetului centrale o sustérne adunarei generali anuale, sî încátu s'ar pretinde dein partea inaltului guvern, acea pre calea Ven. Ordinariatu Episcopescu o sustérne sî Escelsului Ministeriu reg. ung de Culte si Instructiune publica; éra la casu de lipsa in contielegere cu comitetulu centrale convóca adunari generali estraordinarie.

§ 15.

Vicepresiedintele in absentia presiedintelui suplinesce intru tóte pre presiedintele.

§ 16.

Notarii ducu protocólele adunarilor generali sî a siedintieloru comitetului; ei concipiéza in contielegere cu presiedintele relatiunea anuale despre starea reuniunei spirituale sî materiale, sî despre activitatea ei, tienu in evidentia list'a membriloru reuniunei, ducu tóte corespondintiele sî grigescu de actele oficióse ale reuniunei.

§ 17.

Cassariulu reuniunei pre langa responsabilitatea s'a propria administra averea reuniunei sî pórtá ratiuni esacte despre aceast'a; incasséza dela membrii reuniunei tacsele

prescrise; pórtá diuáriu regulatú despre tóte perceptiunile incurse sî despre erogatiunile facute, sî relationéza comitetului centrale dela o adunare pana la alt'a despre starea cassei, sî sustérne ratiunile documentate adunarei generali spre revisiune. Dupa inviatiunile primite dela comitetulu centrale pregatesce preliminaríulu pre anulu venitoriu, sî pre calea presidiului 'lu sustérne adunarei generali spre aprobare. Dupa modalitatea indigitata dein partea comitetului centrale, eloca capitalia-le reuniunei spre fructificare, séu le concrede Ven. Capitulu alu Basericeei Catedrale gr. cat. dein Lugosiu spre administrare. Ero-gatiuni inse nu póte face numai pre lenga asemnatiuni dela presidiu in sensulu reguleloru statorinde dein partea adunarei generali.

§ 18.

Controlorulu subscrie tóte cuitantiele, contra cuitantiele sî ratiunile reuniunei, precum sî preliminariale, sî despre intregitatea cassei cu cassariulu dimpreuna, ambii suntu responsabili in solidum.

§ 19.

Bibliotecariulu reuniunei pre lunga responsabilitatea s'a propria administrá sî tiene in evidentia cartile biblioteceei semnate cu sigilulu reuniunei. Cu inceputulu fiecarui anu, circuléza la membrii reuniunei titlulu cartíloru aflátóre in biblioteca pentru orientare, sî imprumuta dein ele la membrii reuniunei spre cetire, inse aceast'a o face numai pre lunga reversu dela respectivii. Éra la casu cându imprumutatoriulu ar' perde, ori ar' deteriorá séu ar' face nefolosibilu opulu impromutatu, acest'a este in-detoratu alu procurá pre spesele sale proprie. E detoriu mai departe bibliotecariulu a strapune Inspectoratului reg. de scóle in totu anulu inventariulu autenticu alu biblioteceei.

§ 20.

Advocatulu reuniunei este aperiatoriulu acelei'a in tóte causele de dreptu, pre lunga plenipotentia primita dela presidiulu reuniunei.

§ 21.

Despre comitetulu reuniunei.

Comitetulu reuniunei :

1. Conduce sí tiene in evidentiá tóte afacerile reuniunei si pentru tóta activitatea s'a, respunde adunarei generali.

2. Tiene la totu patrariulu de anu un'a siedintia ordinaria, éra la provocarea presiedintelui ori si cându.

3. Esecuta conclusele adunarei generali.

4. Statoresce obiectele proponande adunarei generali, si acele le desbate in siedintiele sale sí despre fiecare obiectu separatú sí da opiniune motivata.

5. Administra averea reuniunei, imparte ajutóriale asemnate de càtra adunarea generala, sí apoi despre cele efeptuite reportéza in siedintiele comitetului trei lunarie.

6. Desémna spre lucrare teme teoretice sí practice, sí pentru censurarea operatelu sosinde, denumesce dein sinulu seu un'a comisiune censuratóre.

7. Statoresce convocarea adunarei generali estraordinarie.

8. Recomenda adunarei generali membrii onorari sí primesce in sinulu reuniunei membrii ordinari, fundatori sí ajutatori.

9. Veghiaza cá statutele reuniunei sè se observe cu strictétiá si controléza incassarea tacselu dela membrii reuniunei.

10. Se ingrigesce de suplenirea interinale a oficialiloru sí membriloru de comitetu cari parte au repausatu, parte s'au mutatu cu locuintia de pre teritoriulu reuniunei.

11. Dispune dein cându in cându scontrarea cassei sî a bibliotecii prin o comisiune spre acestu scopu esmitînda.

12. In sensulu preliminarului aprobatu dein partea adunarei generali, procura tôte medilocene conducátore la cultur'a membriloru, precum opuri scientifice sî pedagogice, conforme scopului reuniunei. Si nu face alte erogatiuni decátu numai cele asemnate de adunarea generale sî spre scopurile statorire de aceast'a. Inse erogatiuni mai menunte cari suntu necesarie la tienerea afaceriloru reuniunei in curentu, se potu face sî la asemnarea comitetului pena la 8 floreni, avendu comitetulu de a reportá despre aceast'a adunarei generali si a cere aprobarea loru subsecua.

13. Pentru aducerea unei decisiuni valide sè recere presentia celu pucinu aloru 3 membrii de comitetu sî 3 oficiali afara de presiedinte. Era conclusiunile se facu prin maioritarea voturiloru celoru presenti.

14. Comitetulu reuniunei despre siedintiele sale tienute pórtá protocolu regulatu, care se autentica prin o comisiune de trei membrii de comitetu, afóra de presiedinte sî de notariu.

§ 22.

Toti oficialii reuniunei pórtá functiunile gratuítu, sî numai spelese cari le voru poté documentá cà le au facutu in afaceri oficióse impreunate cu excursiuni, li se voru rebonificá.

Capu VIII.

Despre adunarilo generali ale reuniunei.

§ 23.

Reuniunea tiene in totu anulu celu pucinu un'a adunare generale in feriele de véra la diu'a sî locul desem-

natu de càtra adunarea generale precedente, și despre această a incunoscintieța de tempuriu pre membrii reuniunii, pre Venerabilulu Ordinariatu din Lugosiu, pre jurisdicțiunea politica administrativa respectiva, precum și pre inspectorulu scolasticu regescu respectivu. In casuri momentóse se potu conchiamá și adunari generali estraordinarie, in urm'a decisiunei comitetului centrale, precum și la cererea motivata aloru 15 membrii ordinari, cari au sè-si dé in scrisu cererea loru la presidiulu reuniunii, specificandu și obiectulu, pentru care voiescu conchiamaarea adunarei generali estraordinarie. Decisiunile se aducu cu majoritate de voturi absoluta; déca voturile suntu egali, atunci decide votulu presiedintelui. La cererea aloru 5 membrii se face votisare nominale, ér la cererea aloru 10 membrii votisare secreta.

BCU Cluj / Central University Library Cluj § 24.

Fiecare docente cá membru ordinaru alu reuniunii este obligatu a luá parte activa la tóte adunarile generali ale reuniunii. Absentiele dein cause escusabili suntu de a se aduce la cunoscinti'a presiedintelui inca in decursulu adunarei generali. Docentele care absentéza fóra causa escusabile, are sè solvéscu in favórea fondului reuniunii 1 florenu v. a.

§ 25.

Agendele adunarei generali suntu :

1. Raportulu comitetului reuniunii presentatu adunarei generali, despre activitatea reuniunii in decursulu anului espiratu.

2. Revisiunea ratiuniloru, prin o comisiune de 3 membrii esmitianda dein sinulu adunarei generali, pre bas'a carei revisiuni sè dà cassariulu absolutoriu, séu sè va convincá despre necorectá manipulare.

3. Alegerea oficialilor reuniunii și a comitetului centrale prin votisare secreta și prin majoritate de voturi relativa.

4. Votarea budgetului pre anulu venitoriu.

5. Alegerea membrilor onorari.

6. Defigerea ajutorialoru dein fondulu reuniunii.

7. Defigerea locului și a terminului pentru adunarea generale venitoare.

8. Modificarea unui séu altui paragrafu dein statutele reuniunii, séu adaugerea altoru paragrafi noi, cari modificari voru avé valóre numai dupa aprobarea loru dein partea Ordinariatului Episcopescu și dein partea Escelsului Ministeriu regescu ungurescu de Culte si Instructiune publica.

9. Tóte motiunile facute dein parte membrilor reuniunii, cari nu ocuru intre obiectele prezentate adunarei generali de càtra comitetulu centrale; acele se voru luá la pertractare numai dupa terminarea obiectelor propuse la ordinea dílei.

10. Comitétulu reuniunii deodata cu convocarea membrilor la adunarea generale vá avé sè comunice și agendele pertractande.

11. Eschiderea membrilor dein sínulu reuniunii, déjà memorati in paragrafulu alu 9-le.

12. Cetirea disertatiunilor despre temeie satorite și tienerea prelegerilor de modelu. Éra dein sfer'a discusiuneloruntu eschise tóte cestiunele politice si confessionali.

§ 26.

Despre decurgerea adunarei generali se duce protocolu regulatu, care sè autentica prin o comissiune de 3 membrii alesi dein sínulu adunarei generali afóra de presiedinte si de notariu.

§ 27.

Reuniunea are sígilulu seu propriu, care presentá imaginea Domnului nostru Isusu Christosu invetiandu pruncii, cu inscriptiunea: Reuniunea docentiloru gr. cat. romani din tienutulu Lugosiului.

§ 28.

Docentii cá membrii reuniunei pre tempulu adunariloru generali primescu spese de caletoria sí diurne corespundiátore dein cass'a scólei, unde functionéza cá atari; éra cându scól'a n'ar dispune de atari spese, atunci dela comun'a basericésca respectiva. Cei ce locuiescu in loculu unde se tiene adunarea generale, precum sí cei absenti nu capeta diurne.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Capu IX.

Despre disolutiunea reuniunei.

§ 29.

La casu cându reuniunea nu s'ar tiené de scopulu sí cerculu seu de activitate statoritu in statute, asiá încátu prin continuarea activitateri sale s'ar periclitá interesele membriloru reuniunei; atunci guvernulu regiu o póte suspinde fóra amenare, sí apoi conformu resultatului investigatiunei ordinate dupa suspensiune, reuniunea póte fi definitivu disolvata séu eventualminte indatorata la observarea statutelor cu strictetia, sub amenintiare cà la din contra va fi desfientiata.

§ 30.

Desfientiarea reuniunei numai in adunarea generale se póte proiectá, care proiectu se strapune comitetului reuniunei spre a-si dá opiniunea s'a motivata in aceast'a

privintia. Opiniunea comitetului reuniunii in obiectulu acest'a vine a fi pertractata in o adunare generale separatu spre acestu scopu convocata. Pentru de a se poté aduce decisiune valida relativu la desfientiarea reuniunii, se recere cá dein totalitatea membrilor ordinari sî fundatori sè fia presenti $\frac{2}{3}$ parti, si dein cei presenti sè voteze $\frac{2}{3}$ parti pentru desfientiarea reuniunii. Sî la casu cându dóra adunarea generale spre acestu scopu convocata aru enuuciá desfientiarea reuniunii, atunci mai nainte de a se efeptuí acestu decisu pre calea Ordinariatului Episcopescu este de a se sustèrne Escelsului Ministeriu regescu de Culte sî Instructiune publica. Éra cându la adunarea generale convocata pentru de a se decide despre desfientiarea reuniunii dein membrii ordinari sî fundatori, nu s'ar presentá $\frac{2}{3}$ parti, atunci dupa o luna de dile se convoca alta adunare generale, in care decide majoritatea membrilor presenti.

§ 31.

La casu cându in adunarea generale s'ar enuntiá disolvarea reuniunii, atunci dupa propunerea adunarei generali facuta cu majoritate absoluta de voturi sî cu aprobarea Veneratului Ordinariatu Episcopescu alu Lugosiului, tóta averea ei are sè se intórca spre unu scopu scolastecu dein dieces'a Lugosiului.

§ 32.

Tóte decisiunile adunarei generali cari se referescu la modificarea sî respective la schimbarea statutcloru, precum sî la desfientiarea reuniunii sî dispunerea de averea ei, mai nainte de a se esecutá, au de a sè sustèrne Ordinariatului Episcopescu spre aprobare sî ulterióra recomen-dare Escelsului Ministeriu regescu ungurescu de Culte sî Instructiune publica.

§ 33.

Patronulu reuniunei docentiloru români de religiunea gr. cat. dein tienutulu Lugosiului este Ilustritatea S'a parintele Episcopu gr. cat. alu Lugosiului subtu alu cui jurisdictiune si inspectiune doresce reuniunea a fungá.

§ 34.

Statutele aceste numai atunci voru avé valóre, déca voru fi aprobate de Veneratulu Consistoriu Episcopescu dein Lugosiu, sí de Escelsulu Ministeriu regescu ungurescu de Culte si Instructiune publica.

Dein Siedinti'a deputatiloru a Invetiátoriloru gr. cat. dein dieces'a Lugosiului tienuta la 19 Maiu st. n. 1885.

Andreiu Liviu

Canonicu Lectoru cá Presiedinte interimalu

Nru 891 — 1885.

Se apróba:

Lugosiu la 24 Octobre st. n. 1885.

Victor Mihályi

(P. H.)

Episcopul Lugosiului.

840. sz.

Jóváhagyatik.

Budapesten, 1886. évi december 21-én.

A miniszter meghagyásából:

(P. H.)

Gönczy Pál m. p.

miniszteri tanácsos.